

„Když sestoupil z hory, šly za ním velké zástupy. Tu k němu přistoupil malomocný, padl před ním na zem a řekl: „Pane, chceš-li, můžeš mě očistit. On vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: „Chci, buď čist.“ A hned byl očištěn od svého malomocenství. Tu mu Ježíš pravil: „Ne abys někomu o tom říkal! Ale jdi, ukaž se knězi a obětuj dar, který Mojžíš přikázal – jim na svědectví.“

Když přišel do Kafarnaum, přistoupil k němu jeden setník a prosil ho: „Pane, můj sluha leží doma ochrnutý a hrozně trpí.“ Řekl mu: „Já přijdu a uzdravím ho.“ Setník však odpověděl: „Pane, nejsem hoden, abys vstoupil pod mou střechu; ale řekni jen slovo, a můj sluha bude uzdraven. Vždyť i já podléhám rozkazům a vojákům rozkazují; řeknu-li některému ‚jdi‘, tak jde; jinému ‚pojď sem‘, tak přijde; a svému otroku ‚udělej to‘, tak to udělá.“ Když to Ježíš uslyšel, podivil se a řekl těm, kdo ho následovali: „Amen, pravím vám, tak velikou víru jsem v Izraeli nenalezl u nikoho. Pravím vám, že mnozí od východu i západu přijdou a budou stolovat s Abrahamem, Izákem a Jákobem v království nebeském; ale synové království budou vyvrženi ven do tmy; tam bude pláč a skřípění zubů.“ Potom řekl Ježíš setníkovi: „Jdi, a jak jsi uvěřil, tak se ti staň.“ A v tu hodinu se sluha uzdravil.“ (Matoušovo evangelium 8:1-13)

„Rád bych, abyste věděli, bratří, že jsem už často zamýšlel přijít k vám, abych i mezi vámi sklídl nějaké ovoce, tak jako mezi jinými národy; ale až dosud mi v tom bylo vždy zabráněno. Cítím se totiž dlužníkem Řeků i barbarů, vzdělaných i nevzdělaných. Odtud moje touha zvěstovat evangelium i vám, kteří jste v Římě.

Nestydím se za evangelium: je to moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří, předně pro Žida, ale také pro Řeka. Vždyť se v něm zjevuje Boží spravedlnost, která je přijímána vírou a vede k víře; stojí přece psáno: ‚Spravedlivý z víry bude živ.‘“ (Dopis Římanům 1:13-17)

Čím začínáte?

Každý něčím jiným. Ranní silná káva ještě v pyžamu? Studená sprcha? Zprávy z Českého rozhlasu? Minulou neděli jsme si připomínali, čím Ježíš začínal podle evangelisty Jana. První znamení proměny vody na víno na svatbě v Káně. A podle evangelisty Matouše? Hned poté, co Ježíš odkázal svoje kázání na hoře, uzdravil dva, kteří na spásu, uzdravení či něco takového neměli vůbec nárok. Izraelitu který byl pro svou nemoc vyloučen z běžného i náboženského života a zbývala mu jen pustina. A služebníka důstojníka okupační armády, cizí moci se kterou se nejedná. Není řeč o národnosti toho služebníka, zmiňuje se jen původ důstojníka. A ten určitě nepatřil mezi syny Abrahamovy.

Minulý týden jsme viděli začátek vlády prezidenta, který ohlásil zlaté časy a pak začal podepisovat dekrety, kterými vyhazuje ze své země lidi, kteří neodpovídají domácím předpisům, neví si s nimi rady či je prostě nesnese. Taky začátek. Politicky to tak prostě vidí. Problém začíná tam, kde se do té politiky začne plést evangelium a ten člověk se dívá jako vyvolený Bohem. Je třeba říci jasně, že s Ježíšem Kristem a s hlavní zprávou křesťanství, jak jsme ji četli z evangelia a epištoly, to nemá vůbec nic společného.

Z těch dvou příběhů o uzdravení opět vyzdvihnu několik rysů či znamení.

Našim dvěma příběhům o uzdravení předchází kázání na hoře. Ježíšovo kázání, které dodnes třese světem. Bylo to vládní prohlášení Pána všech Pánů o tom, co bude dělat. Ta Ježíšova slova můžeme chápat jako stvořitelská. Zřejmě se to kázání přirozeně šířilo a tak jej slyšeli i vyloučení ze společnosti. Proto se vyloupne malomocný ze své izolace a osloví Ježíše. Projeví důvěru v Boží slovo. Neptá se na detaily. Věří a navzdory předpisům vstoupí mu do cesty. A zároveň nechá Ježíšovi prostor: „Pane, chceš-li, můžeš mě očistit.“ Taky nemusíš chtít, ale já to přece jen zkusím!

Ježíš chce. A také přestoupí nařízení o úplné izolaci, a malomocného se dotkne. Uzdraví jej a důležitě řekne „Chci, buď čist!“ Poučení pro uzdraveného obsahovalo pro všechny výhodnou dohodu: *Nikomu nebudeš nic moc říkat o uzdravení a zároveň vyhoviš předpisům. Posudkový lékař v chrámě ti umožní návrat domů. Důležité je to, že jsi zdrav a máš navíc tu víru. Víš, komu se dá důvěřovat.*

A příběh druhý: Kafarnaum bylo hraničním městem mezi dvěma Herodovskými územími.¹ Otázkou je, proč právě tam byla římská posádka. Herodové měli přece svoje jednotky a odpovídali se

¹ Hedodes Antipas a Herodes Filip

císaři. Ale znáte to, velmoci mívají zájmy, které přesahují vůli místních vlád. Posádka tu byla a některé řecké rukopisy představují jejího velitele setníka jako velitele nad tisíci.² Římská rozvědka signalizovala, že je Ježíš ve městě. Setník si jej najde a se slovy plnými soucitu a zájmu mluví o svém služebníkovi jako o chlapci nebo dítěti. Přičemž používá císařské oslovení pro Ježíše, pro něj je to Pán, *Kyrios*: „*Pane, můj sluha leží doma ochrnutý a hrozně trpí.*“

A Ježíšova odpověď je také zvláštní. Nejde o suchou odpověď: „Já půjdu a uzdravím ho.“ Ale dá se to číst jako otázka: „*Já mám přijít a uzdravit ho?*“³ Copak tu nejsou vojenští lékaři a jiní ranhojiči, než já? Než židovský rabín? A je to vhodné pro tebe a pro mne? Berme ohled na skutečnost.

Setník pochopil a opět drží stejné pořadí jako malomocný: Věří, osloví Ježíše a nechá na jeho vůli, dá mu prostor třeba i odmítnout: „*Pane, nejsem hoden, abys vstoupil pod mou střechu; ale řekni jen slovo, a můj sluha bude uzdraven. Vždyť i já podléhám rozkazům a vojákům rozkazují; řeknu-li některému ‚jdi‘, tak jde; jinému ‚pojď sem‘, tak přijde; a svému otroku ‚udělej to‘, tak to udělá.*“

Voják dávno pochopil moc povelu. Ani on v Kafarnaum není ze své vůle. Kdosi rozhodl a zavelel. A na základě toho on dnes musí velet svým podřízeným. Ale jeho velitelská moc je odsud až potud. S vědomím, že slovem se také uzdravuje, věří v Ježíšovo slovo, které může zavelet i nemoci. Podle Matoušova řazení příběhu setník podobně jako malomocný bere Ježíše za slovo.

Evangelista zapsal Ježíšovu odpověď, která je podobná těm politickým, jež známe asi takto: *Nejdříve řeknu to, co potřebuji a pak vám, pane redaktore, odpovím na vaši otázku...* Ale tady je to hodně důležité. Ježíš mluví o Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, jichž se až podnes Židé dovolávají. Jim patří sliby a oni jsou dědici slova Hospodinova! A přesto přijdou mnozí z východu a západu a budou stolovat stejně jako tito tři praotcové víry! A naopak ti, kteří by to měli podle rodokmenu mít jasné, budou kdesi venku skřípat zubama ve vzteku, že o to přišli. Totiž Abraham byl také původně pohan, až jako dospělý a zralý muž uvěřil. Jeho potomci se chovali jako pohané a ke své víře zráli. Takže jaký rozdíl?

A teď ta odpověď na tu základní věc: Vážený pane „Jdi, a jak jsi uvěřil, tak se ti staň.“ A služebník byl v tu chvíli uzdraven.

A ta znamení?

1. Udělejme všechno, co jen jde pro naši záchranu či pomoc druhých a nechme prostor Boží vůli. Sejde na tom, zda Pán chce, zda to právě tak vidí, zda je to teď a tady v jeho plánu...
2. Nepředěme cit a takt evangelia. Uzdravenému malomocnému Ježíš radí tak, aby nebyly zbytečné problémy. Ani setníkovi nechce dělat problémy před ranhojiči. Nejde jen o nemoc, ale jde také o lidi kolem o celou společnost, jde i o nás...
3. Moc slova... Tam, kde velíme, nesmírně sejde na tom, jak svá slova používáme. Rodiče, učitelé, politici.. Ale jsou místa, kde můžeme velet jak chceme a nic se nestane. A Pánu všech pánů stačí jen slovo a stane se cokoliv...
4. Všichni jsme byli pohany spolu s Abrahamem a nebo jsme se tak alespoň chovali jako Izák a Jákob - a přesto jsme mohli uvěřit. A vírou spoléháme, že nikdy nebudeme na nic sami. Proto svého Pána bereme za slovo!

„Kéž je nám Bůh milostiv a dá nám požehnání, kéž nad námi rozjasní svou tvář! Ať je známa na zemi tvá cesta, mezi všemi pronárody tvoje spása! Kéž ti, Bože, lidé vzdají chválu, kéž ti vzdají chválu všichni lidé! Ať se národy radují, ať zaplesají, neboť soudíš lidi podle práva, spravuješ národy země.“ (Žalm 67:2-5)

² *chiliarchós* nikoli *hekatontarchos*

³ Některé syrské překlady a Eusebios Cesarejský a tedy někteří vykladači (podle Českého ekumenického komentáře k NZ, Jiří Mrázek)